

DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUÇÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS

*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis trigesimâ-primâ
mensis Julii, anno Domini M. DCC. LXXVII.*

M. PAULO JACOBO MALOUIN, Professore in Regio Franciæ
Collegio, Medico Regiæ ordinario, Regiæ Scientiarum Academiæ
Parisiensis, Regiæque Societatis Londinensis Socio, necnon Librorum
Censore Regio, Doctore Medico, Præsidente.

An ad sanitatem Musice?

I.

ESTIVI Cantus, agilesque choreæ, amabilis lætitiæ indicia sunt
omnium maximè naturalia, tutissimæque tristem contra ægri-
moniam remedia. Suscitat autem illa & componit Musica, seu
voce, seu fidibus, spiritûve modulando carmina. Omnibus pla-
cet ætatibus; omnes conditiones deest; ipsius suavitate gaudet
omnis locus; in turbâ silentium facit, in solitudine alloquium,
Mœrorem in gaudium mutat, timiditatem in audaciam, despera-
tionem in spem, ferociam in mansuetudinem; mollit animos, temperatque iras,

* Tertia editio,

Rebus in angustis animos addit & fortitudinem. Lene tomentum ingenio admovent plerumque duro. Ingenuos homines admodum ornat; atque plurimum habet venustatis Mulier dulces docta modos & fidium sciens: (a) » unâ perfectâ Musicâ » scientiâ modulatus editur sonus; & nunc continuo spiritu trahitur in longum, » nunc variatur inflexo, nunc distinguitur conciso, copulatur intorto, promittitur revocato, insuscatur ex inopinato: interdum & secum ipse murmurat: plenus, gravis, acutus, creber, extensus, ubi visum est, vibrans, fumus, medius, imus; breviterque, omnia humanis in faucibus, quæ tot exquisitis organorum instrumentis ars hominum excogitavit. » Plestro sæpe tacentem suscitât Musam Poeta, nam præcessit Poësim Musicæ; hunc natura ipsa (b) videtur ad tolerandos facilius labores, veluti munere nobis dedisse. Rusticos etiam illicit Musicæ voluptas; à ventis & avibus magistris silvestres homines modulos didicere; nulla enim gens tam barbara, tamque ab omni humanitate aliena unquam fuit, quæ omni usu Musices prorsus careret. Flestit animum, & eum socialem tenerimque reddit. Ut ex diversis sonis concentus, sic ex diversis hominum ingeniis, conditionibus, ætatibus, concordia quædam & conspiratio studiorum in Republicâ efficitur.

Prisci (c) Musicæ appellatione humanitatem litterarum significabant, quâ ingenuos homines docebant otium fugere, animamque recreare. Musicen jam illis temporibus non studii modò, verum etiam venerationis loco habuere, ut iidem & musici & vates, & sapientes judicarentur, Miro quidem antiqui Musicæ tribuebant effectus: hanc & ad sedandos miseros mentis tumultus, & ad mores leniendos, & ad populos ex naturâ suâ agrestes & barbaros mitigandos maximè idoneam esse existimabant; ita Polybius affirmat inter duos populos eandem in Arcadiâ regionem habitantes inde maximè discrimen oriri, quòd alter humanitate ac lenitate temperatus, Musicam magnoperè excolet; alter contra agrestis & ferus eam respueret. Musicen quidem & ad urbium positam, & ad exercituum præfecturam, antiqui legislatores plurimi faciebant: Athenis legum promulgationem instrumentum musicum comitabatur. (d) Græci quidem Musicam in instituendis juvenibus præcipuam habuere; nec medioerem educationis partem sitam esse censebant in nervorum, vocumque cantibus; disciebantque id omnes, nec qui nesciebat, satis excultus doctrinâ putabatur; hinc Epaminondas, Ciceronis iudicio, Græcorum Princeps, fidibus præclare cecinisse fertur; & hujus scientiæ quum imperitum se Themistocles confessus esset, illi iterior habitus est; hæc ratione Socrates qui è parentibus ignobilibus natus, ejusmodi elegantia juvenis imbutus non fuerat, jam Senex artem Musicam ediscere non erubuit. Plato Musicen non otiosæ voluptatis loco habuit, unde in suis legibus l. iv. maximè studet, ut de Musices usu sapienter præscribat; & non tantum ad delectationem, sed maximè ad inordinatos animi affectus compescendos, & in consensum inducendos adhibendam esse censet; hinc præcipuum municipale officium in civitate, Musicæ præfecturam indicat; quin & in suâ Republicâ. l. 3. postulat ut urbis Præfectus sciat qui soni demissionem animi, qui arrogantiam, & qui contrarias virtutes excitare possint: omnes enim animi affectus excitare potest Musica, & pietatem, & commiserationem & docilitatem, & debitam subjectionem.

(a) *Plin. Naturalis Hist. lib. 10. cap. 29. de Luscinia.*

(b) *Quintil lib. 1. cap.*

(c) *Cicero, Tuscul. quæst. 16.*

(d) *Cicero, Tuscul. l. 1.*

QUANTUM in corpus nostrum ad animi & corporis motus excitandos componendove possit auditus organum, nemo inficiis ibit, qui physicarum rationem, exiniamque partium structuram callet. Sic, verbi gratia, ubi placido aquarum celeres rivi obrepunt murmure, aut ubi furtivæ fit susurrus vocis, levis obrepere solet somnus. Nonne etiam ita sopiunt infantes aniles nutrimum cantilenæ? Contra verò molestam admodum vixque tolerabilem excitant animi & corporis affectionem certa sonorum genera, quæ perstringunt aures, ut sunt truces vel canum vigilum, vel luporum rapacium ululatus, nocturnique felium clamores; sic etiam querulus dentium fuboritur stridor, totaque cutis stringi solet dum acutus quidam cultri radentis, vel limæ rodentis strepitus auditur; omnium enim exquisitissimus est auditus sensus, atque ipso visu potentior, & animo propior: est administer intellectus & particeps consiliorum, etiam secreto; per ipsum utilis loquela, quâ nihil utilius in communi generis humani societate. Dormientium etiam, ad suam tutelam aliquando opportuna est auditio. (a) Antiqui litibus & tubis, ad conclamandos mortuos, uti solebant pro ultimo momento quo ad vitam revocari possent defuncti. Aurium est in nobis sensus acerrimus, & maximè rebus externis expositus, etiam invitus, quia non sicut oculi, ita possunt aures obferare sese & restringere.

Demissa per aures infleunt animos in bonum vel in malum. Ex naturâ soni & ex fabricâ auris patet quibus cuniculis in aurem obrepat sonus, & ejusdem nervos interiores commoveat. Elasticum quodcumque percutitur corpus, tremulum concipit motum, qui ad contigua corpora permanat: quò fluidiora autem hæc corpora, eo faciliòr à percussione motus, & proindè eò vehementior sonus; hinc ær sonum reddit validiorem, aqua verò minorem, spiritus terebinthinus minorem; namque per continuitatem transmittitur percussiois motus, quo fit sonus; hinc tintinnabulum pulsus in vacuo, sonum nullum edit, quia tunc non fit partium tintinnabuli tremularum communicatio per aerem ambientem. Partes autem atmosphæram constituentes diversæ sunt molis, & proindè diversæ celeritatis; diversæ etiam sunt naturæ, propter diversâ omnium corporum effluvia quibus imbutæ sunt; ideoque variæ sunt figuræ & elasticitatis. (b) Hæ dissimiles atmosphære particule à corporibus sonoris quæ tremula sunt, percussæ, varios in sonos distingui possunt, sicut lumen in varios colores dividi potest, atque *reticulati* variis coloribus, ut & variis sonis aut delectantur aut abhorrent. Reflexitur etiam sonus, sicut lumen; & est quidem harmonia in coloribus, scilicet, quas ex ipsis percipimus sensationis sunt cum quibusdam rationibus, cum certis proportionibus visu jucundis.

Percussio corpore sonoro, commovetur etiam atmosphæra, atque hujus particule *homotone*, id est, quæ celeriter æquè transiunt, ac corporis sonori percussi partes fremunt, mutuo inter se consentiunt & reciprocantur; ita ut sint quasi radii *tonici* à centro percussiois corporis sonori, ad *peripheriam*, pertendentes. Sic ista percussio, ad aures eorum qui in hæc prophetiâ versantur pertingit; atque per nervos eodem modo affectos, cerebro communicatur, percipiuntque.

Auris quidem, veluti instrumentum musicum est perfectissimum, in quo fibræ sunt quasi choræ diversæ longitudinis, diversæ intensiois, diversæque elasticitatis; harum ope, atmosphære partes, quarum vibrationes cum vibrationibus variorum tonorum corporis sonori, temporis intervallo consentiunt, communicant percussiones à corpore sonoro impressas, ut in instrumento musico, dum

(a) Voy. Morpae, dans son Commentaire sur la Loi, ff. tit. 8. de mortuo infensendo.

(b) D. De Mélan, in R. Scient. Acad. commen. an. 1737.

chorda certi cujusdam soni pulsatur, si in hujus viciniâ & in pari organo adfit alia chorda homotona, id est ejusdem longitudinis, similis intentionis & parâ elasticitatis, hæc, licet intacta tamen per illam primò stricam, & in eundem tremulum concitatur motum, atque ejusdem toni sonum reddit. Chordâ enim pulsâ vibrata atmosphæra, quiescentem chordam vicinam eodem motu modòque vibrat. Narratur sæpè accidisse Lusciniâ mollibus citharæ modis, vel acutâ voce ipsi homotonâ, ad cantum incitatam fuisse, & tantâ æmulatione exarsisse, ut, spiritu prius deficiente, quàm cantu, ceciderit aliquando exanimis in locum quò melos ipsam amicâ vi traheret. Hâc etiam ratione (c) scyphus vitreus filo suspensus resonat, ac in frustra dissilit vi certæ cujusdam vocis. Sic duorum ejusdem toni tympanorum, altero percusso, alterum quoque fremit, & rancum quiddam immurmurat.

Socia est inter nervulos auri internæ, ac nervos cæterarum corporis partium communicatio; quàmque variæ sint longitudinis, variæ texturæ, variæque intentionis hi nervuli, diversis sonis diversæ eorundem fibræ, diversisque cientur nervi; adeoque variis modis excitatur corpus, atque variæ exinde respondent animi affectiones.

Sonus quidem primò excipitur in aurem exteriorem elasticam, variis anfractibus & plicis distinctam, colligendo & reflectendo sono aptam. Hâc derivatur sonus in concham quæ ad varios concipiendos sonos, modò tenditur, modò relaxatur, ut pupilla oculi ad varios luminis radios excipiendos modò dilatatur, modò contrahitur; & inde ad pelliculam quæ tympani membrana vocatur, appellit. Hæc autem tympani membrana, ope malleoli adherentis, modò introrsum arcuata tenditur, modò extrorsum in planiorem relaxata superficiem remittitur; sicque infinitis tremorum speciebus concipiendis accommodatur; hósque imprimit tremores (d) atmosphære penè tympanum inclusæ; hinc soni pertingunt ad membranam foraminis ovalis, quæ à stapede tenditur eodem modo quo tenditur à malleolo membrana tympani; adeoque infinitis & diversis tremoribus consimilibus recipiendis adaptatur, atque eoldem membranæ labyrinthum obducenti communicat; quæ membrana tanquàm nervi auditoris continuatio, inservit auditui, pariter ac retina quæ nervi opthalmici est propagatio, visui inservit. Concussi autem nervuli hujus membranæ eosdem ad cerebrum tremores deferunt, ubi pro diversitate nervi affecti, pro varietate loci in medullâ cerebri, unde nervus producit, & pro vario gradu morûs quo applicatur soni actio, diversè afficitur corpus; hoc modo certæ sonorum harmoniæ, certas fovere & excitare possunt animi affectiones; hinc sequitur mores, præsertim juniorum formari posse ope musices. Hæc autem juvenum animos erudiendi & ad mansuetudinem componendi ratio, apud Veteres in magno pretio habita fuit. Ita quàm Achilles (e) parens ad ferocem adulescentis animum demulcendum, illum Centauro Chironi tradidisset, hic solers Medicus, remedii loco Musicen feliciter adhibuit.

(c) Morosius, dissert. de Scypho vitreo per vocis sonum fracto.

(d) Winslow. Anatomes Professeur Parisiensis.

(e) Puerum citharâ perfecit Achillem.

Atque animos molli contudit arte feros. Ovid. D. A. I. 7.

III.

PARI ferè ratione quâ sanitas à morbo distat, curatrici præstat Medicinæ conservatrix. Inter cætera quæ ad sanitatis conservationem conferunt, plurimùm potest rectum animi motionum regimen, præsertim quod, ut Musica, lætitiâ excitat; namque corpus in mentem, & vice versâ mens in corpus maximè valet; undè corporis statum maximè immutare possunt animi affectiones: intimo enim fœdere, mutuisque officiis sibi invicem respondent; hinc mor-

5
tis actionum integritati, integritas actionum corporis confert; & vicissim. Animus omni fenore solutus, & gaudio affectus, eodem quoque corpus afficit; unde quod jucundè mulcet animum plurimum ad integram salubritatem conservandam facit: sicque lethi tarda necessitas venit; & contra, corpus quod corumpitur aggravat animam. *Sap. Cap. 9. v. 15.*

Nihil quidem tam facile in animos influit, quàm varii canendi soni, quorum dici vix potest quanta sit vis in utramque partem: nàmque & incitat languentes & languescit excitatos; & tum remittit animos, tum contrahit; (a) civitatiumque hoc multarum in Græciâ interfuit, antiquum fervare modum, quarum mores lapsi ad molliem, pariter sunt immutati cum cantibus. Innumeros quidem corporis & mentis motus concitare potest Musica, dum varios sonos promit, alique & idem soni in symphoniis nascuntur. Validius sæpe corpus nostrum & mentem dulcis sonus afficit, movetque magis, quàm ipse tormenti bellici idus; quod pendet à determinato intensiōis gradu, qui certâ aëris commotiunculâ fremere debet; ad hoc etiam referri potest torpor à levi torpedinis tactu. Quædam sunt harmoniæ in quibus sunt tonorum oppositiones, quadraturæ, conjunctiones, quæ eveniunt in ratione maximè comparatâ *atmosphæra* aëris. Hæ autem harmoniæ paucis cum notis, id est, paucis tonorum varietatibus maximum produciunt effectum, atque tremores partium in vasis æneis, & in aliis corporis excitant; sic specula parieti affixa, nonumquàm cantibus aſſonant & stridulum melos edunt. Contra, aliæ sunt harmoniæ quæ notis longè pluribus, sed sese mutuo impredientibus, aurem minùs implent, & in ipsâ tintinum creant; unde *Oſtava* minùs grata, quia in octavâ duo soni alternis vibrationibus concurrunt, sicque sonus uterque instar unius, ad aures appellit. Contra *Quinta*, quum duo soni in ipsâ tertio quòque ita & reditu, seu tertiâ quaque vibratione concurrant, est omnium gratissima, quia soni inter se distantes, auditus organum seorsim tubeunt; ita ut non valdè intento animo opus sit ut discrimen inter aut graviores, aut acutiores percipiat. Nàmque Musica in quâ animus ad confuse nimis percipit, aut operosius distinguit tonorum comparisonem, minùs grata: jucunda verò si toni distincti sunt, æquales, simul & varii; hæc ratione debent soni interjecti inter duos tonos, utriusque extremi esse participes.

Maximè, ut omnibus notum est, proficua sanitati exercitatio, præcipuè quæ ad hilaritatem fert. Medium quasi tenet Musice inter mentis corporisque exercitationes: ex utrisque dotem suam habet; utrique inservit; utrumque sublevar. Plurimum ad sanitatem sustentandam & restitutam confert gaudium; ad quod maximè oportuna est Musice, quæ jucunditate suâ perfundit animos, & aculeos relinquit in animis eorum à quibus est audita; hinc arcet aut solvit languorem & tadium: salubre est mentis anxie levamen; unde Appollini tam Medicinæ, quâ Musicæ inventionem tribuere veteres: etenim, velut ludus animi est Musice: atrox curas eluit, quod maximè ad incolumitatem facit. Quis curarum quas amor habet, lætos inter concentus non obliviscitur? Neque melius mordaces diffugiunt sollicitudines; unde festivis diebus, in templis, in cæremoniis, in mensis divitum, atque in lætis cœtibus canorum melos sæpissimè adhibetur: laborum dulce lenimen est, unde qui laborant naturâ ad cantum incitantur; siquidem Remiges cantus hortatur; nec solum in iis operibus in quibus plurimum conatus; præunte aliquâ jucundâ voce labor conspirat, sed etiam singulorum fatigatio quamlibet se rudî modulatione solatur. In præliis etiam mortis ipsius horrores mitigat: strepentî limo, tympani permissus sonitus audaciores facit milites, classicoque truci excitantur bellatores.

Quin & equi & ipsi canes in venatione, acri sonitu tubæ stimulantur. Animalia ferè omnia cantus edunt præ latitiâ, & Musicâ delectantur, atque quo magis ingenio aut industriâ prædita sunt, ut tarentulæ & apes, eo magis sonis gaudent: stupida verò bruta ut asini & boves, aures habent hebetiores. Soni iidem, omnibus communes sunt, quia naturales ad manifestandum doloris aut lætiæ sensum: voces contra, propriæ & diversæ apud gentes, varias linguas.

I V.

A Perfectâ corporis animalis structurâ & perenni partium quibus organa juncta sunt atque continentia, concentu (a) *ἁρμονίᾳ* unde sequitur functionibus ritè absolutis constitui animalitatem & sanitatem; hinc contra, malè affecto corpore, malè sæpius afficitur mens. Hoc manifestum est in turpi ebrietate, atque in ardenti febricantium insanîâ. Deliria etiam varia sunt, pro variâ corporis parte in quâ insidet morbi causa; hinc vel phrenitis, vel paraphrenitis, vel mania, vel melancholia. Corpus sævo rabiei veneno agitur, crudeliter afficit animum. Ubi latens tarentulæ virus per membra serpit, miros atque amentes animi motus concitat. Vesanz morborum hysteriæ agitationes variæ sunt pro variâ parte affectâ; unde quibuscumque inanes erumpunt risus: in aliis effusæ sunt lachrymæ: in aliquibus etiam, proh vecordia! risus & lachrymæ indecorè simul existunt.

Mirum sanè quantas in corpus animale exercent vires sonus! id quidem imprimè demonstratur ex eo quod à tarentulæ morfu, morbi curatio fiat per Musicen, ac pro diversis tarentularum speciebus à quibus ægroti vulnerati sunt, diversa esse debeat harmonia quæ medeatur. Nemo nescit Saul primum Israelitarum Regem, per citharam Davidis à melancholicâ mentis perturbatione curatum fuisse. Vix finem dicendi faceret qui curationes, Musices ope factas recensere aggrediretur: nervorum *crithismum* in morbis mutat Musices rhythmus; etenim non fortuito, nec frustra facta est utrinque notabilis illa nervi auditoris cum omnibus ferè corporis partibus, præcipuè per nervum intercostalem, relatio (b). Sunt quædam partium continuationes, conjunctionesque explicatu difficillimæ; sic per aurium cum cæteris corporis partibus communicatione ad omnia viscera, vis Musicæ pertinet; ita quando nervi auditoris certæ quædam fibræ, sonis commoventur, tunc hæ fibræ motum illum transferunt ad aliquas nervorum modò intercostalium, modò paris vagi fibras cum quibus communicat nervus auditorius; adeoque pro eorum ad quæ pertinent viscerum diversitate & temperie, insignes & determinatos ibidem pariunt effectus; quemadmodum vice versâ, istorum viscerum vitio, vitari observamus in praxi medicâ aurius sensum (c); sic biliosæ dejectiones, superveniente surditate cessant; & surditas supervenientibus biliosis dejectionibus curatur (d). In febribus enata surditas alvum remoratur & sistit (e). In Phthisi confirmatâ sæpe internarum aurium color fit, vel harum intentio violenta, & sæpius sinistra. Notabiles effectus exhibere possunt nervi, ratione longitudinis, intensiois & soliditatis, in hac vel in illâ corporis parte, dum certis quibusdam modulationibus nervi illi modò stringuntur, modò relaxantur; unde humorum cursus variè deflectitur, certæ secretiones vel augentur, vel imminuuntur, vel supprimuntur.

(a) Aristoteles per hoc verbum intellexit animalitatem omnibus animalibus communem & diversam ab animâ spirituali & immortalis, homini à Creatore impartitâ.

(b) Observarunt quidam in his reperiri socrere abcessum in hepate, quibus à vulnere capitis intersundum fuit. Baillou, epidem. 1579, &c.

(c) Hippocrates, aphor. 28. sec. IV.

(d) Idem in Coacis.

(e) Quæstio nostra pathologica; an Phthisis Sagou prodest? anno 1766. Corol. 1.

tur. Hæc ratione etiam materia stagnans vel dissipari, vel aliò transferri debet pro mechanicâ hæc, atque involuntariâ relatione auris internæ cum consonantiis in atmosphæra excitatis à corporibus sonoris. Ad celerem autem hanc concussio-
num in hæc corporis parte suscitatarum communicationem referenda est sanatio morborum spasticorum, præsertim Catalepsiæ, & illarum febrium cum delirio atque cum convulsione; quorum curationum mirabilium complura exempla regiæ scientiarum Academiæ (f) commentaria recensent.

Nervosæ corporis fibræ totidem sunt quasi fides, vario modo tensæ, quæ coeunt in cerebro. Itaque si animo affecto, cerebri interiora primò commoventur, statim iste motus in aliquam corporis partem emanat; quia hæc cerebri impres-
sione, certarum fibrarum fit intentio, vel remissio; unde aliqua corporis com-
motio sequitur, unde vel gaudium, vel mœror. Si verò, non in cerebro, sed in aliis corporis partibus primò afficiuntur fibræ, continuò ad cerebrum hæc
defertur affectio; unde vel voluptas, vel dolor; hinc quod animi motus aut incitat aut componit, plurimùm ad sanitatem facit. Lætus animus som-
nians, facit & lætum & sanum corpus. Corpus verò sanum inflectit animum ad lætiam. Animi mœror, corporis languorem facit: lætitia verò illud cor-
roborat. Per lætiam, grato fibrarum motu, blandus sentitur in corpore calor, atque digestionibus lætius perficiuntur. Tunc quidem cor fortius pellit, truditque
sanguinem in arterias: arteriæ ipsæ expeditius eum quatunt; unde liberius ca-
pillaria in vasa fluit; unde humorum secretionibus lætius absolvuntur; hinc de-
pulsio transpirationis & urinæ, atque adeptio succi nutritii & liquoris nervosi;
unde floridior corporis habitus; unde robur, laboris patientia, agilitas: uno
verbo, sanitas; hinc quæ lætiam movent, sanitati prosunt. Per tristitiam con-
tra, debilis & lentus fit cordis & arteriarum motus, unde sæpe frigus per uni-
versum corpus. Fibrarum quidem ingrata commotione, naturalis pervertitur hu-
morum motus: ipsorum secretionibus, ut par est, non absolvuntur; neque excre-
mentorum fit depulsio; in sanguine perversè morantur, eumque vitiant; unde
innumeri morbi, hydrops, phthisis, icterus, *scorbutus* & aliæ complures ægro-
tationes à *cachymia* oriundæ; mœror etenim spissos & vapidos facit corpo-
ris liquores huiusque fibras debilitat; unde obstructions omnis generis, præ-
cipuè in ramis venæ portæ, unde malæ hæmorrhoides, *hypochondriacæ* affec-
tiones, &c.

Quid dicam de subito furore quo incitati fuere quidam, certis Musices mo-
dis argutis? Quid de repentinâ morte quæ improvise & vehementi vel gaudio,
vel angore incuti potest? His quidem quàm repente & prave constringuntur
vasa, totus humorum interceptur motus, sine quo subsistere vita, ne momento
quidem potest.

(f) Ann. 1702. 1708.

V.

NON omnis ad sanitatem confert Musice, si quidem omnes excitare valet
animi & corporis motus, quorum nonnulli sanitati non prosunt. Varia ut
ipse novit (a) Hippocrates, esse debet Musica, quò delectatio suavitatis auditibus
mentem deliniat; diversa quidem esse debet pro diversis animi & corporis mo-
tionibus vel excitandis, vel componendis: alia est quæ ad lætiam, alia quæ
ad luctum, alia quæ ad magnanimitatem, alia quæ ad amorem concitat. *Quinta*
alta ad magnum lugubre, & *tertia-alta* ad maximam lætiam, generatim apta
sunt. Græci quidem Dorium Musices modum, gravibus religiosissime decantandis
adoneum, ad magnanimitatem etiam incitandam adhibebant. Phrygium ad iram

(a) Lib. 1. De Dixit, cap. IX.

& ad furorem compellere dicebant. Lydius elegiis & lugubribus rebus destituebatur. Caelius tandem omnium suavissimus animum inflectens, eoque mollem & tenerum reddens, vel amoris, vel lætitiæ affectionem commovebat. Sic certa symphoniciæ genera singulis rebus, singulisque corporis & animi affectionibus aut incitandis, aut mutandis, aut confirmandis destinabant Veteres, ut sic litterarum studio fierent aptiores, & corpore valentiores, & virtutum amantes, & ad legum obsequia molliores. Hæc autem nostræ ætate, forsitan æquè multiplex Musicæ, nec minùs quàm apud Græcos polleret, si ad eundem finem verteretur.

Varia etiam, pro temperamentorum dissimilitudine, pro ætate, pro consuetudine, esse debet Musica: quæ lætis convenit temperamentis, tristibus nocet; & vice versâ: admodum enim diversi sunt, pro diversis hominibus Musices effectus. Omnes quidem afficiuntur, sed variâ ratione, pro variâ mentis & corporis temperie. In principio concentus harmonici quemdam horrorem per totam cutem oberrare complures experiuntur; in quibusdam sanguis ad interiora revocari videtur; atque alii gratâ quidam palpitazione agitantur; in aliquibus sit respiratio lenta, profunda, cum sensu tremulæ titillationis; prout autem concentus modò intenditur, modò remittitur, omnes auditores in diversas commotiones rapiuntur & subsiliunt: quod ægrè interdum aliqui cohibent. Sunt etiam qui indecorè ad risum moventur. Quidam vix se retinere possunt quin cantilent, tamen etiam Musica nunquàm operam dedissent. Sæpe verò contingit ut unus mensuram pede, alter manu, alius capite, vel incogitantes designent. Denique sua singulis in corporibus, quasi *echo* quædam respondet cantibus; nec fidebus tantum aut vocibus animos, sed audientium etiam membris addere videtur. Non voluntarii autem diversi omnes hi motus, sed mere mechanici, & à Musicæ incitati. Certi sunt soni, quædam sunt organa quæ speciatim afficiunt nonnullas corporis partes, sicut tympanum afficit abdomen, præcipuè stomachum: surdi ipsi, crepitu tympani afficiuntur: D. de Mairan ad regiam scientiarum Academiæ (a) retulit mulierem quamdam surdam, ex stomachi commotione intellexisse pulsari tympanum. Unde (b) aliqui asserere non dubitant fibras partium corporis homotonas & atmosphæræ contiguas, sive obvias ad eum concipiendum tremorem quem exhibet corpus sonorum in atmosphærâ, esse idoneas, non mediante auditu sensu.

Musice (objicit aliquis) non ex naturâ suâ, sed ex consuetudine delectat, quum sæpe accadat ut ingrata & molesta etiam fiat harmonia quæ antea gratâ fuerat. Hoc autem tatummodò comparatione evenit; Musices enim oblectatio non evanescit, nisi alterius Musices gratioris delectamento, sicut conditorum usu, insipidi & ingrati videntur cibi simplices. Uno verbo rusticus agresti Musicæ assuetus, plurimum delectatur, & vi Musices delicatioris quasi stupefit: quod non efficit consuetudo, sed motus involuntarius ex ipsâ vi Musices, multiplici ratione corpus afficit.

Ergo ad sanitatem Musicæ,

(a) Ann. 1747, 19 Maii.

(b) Albrecht, de affectibus Musices.

Proponebat Parisiis AUGUSTINUS ROUSSEL DE VAUZESME,
Allinæus apud Altiissiodorenses, Saluberrimæ Facultatis Parisiensis
Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1777.

A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAV, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1777.